

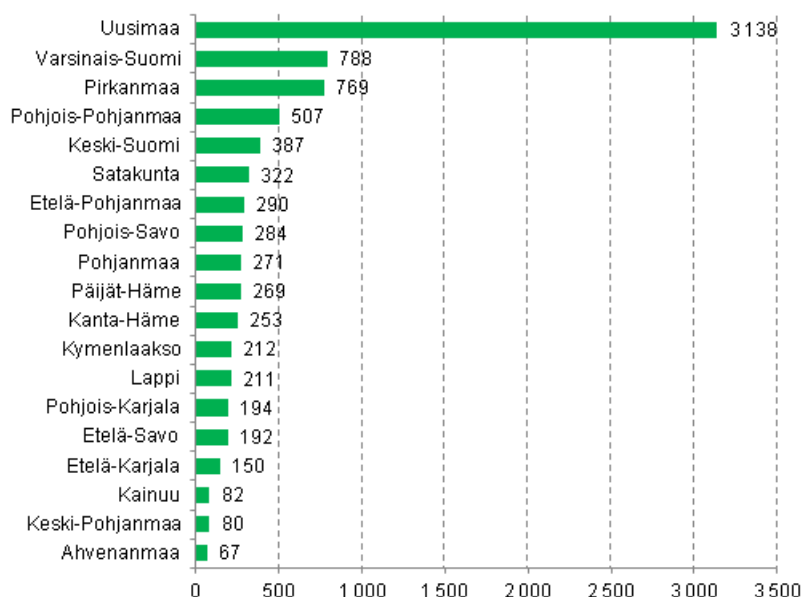
Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Uusia yrityksiä entistä vähemmän Suomessa

Tilastokeskuksen mukaan aloittaneiden yritysten määrä väheni 10,3 prosenttia vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Toimialakohtaisesti eniten yrityksiä aloitti ja lopetti kaupan toimialalla, ja maakuntakohtaisesti yrityksiä aloitti ja lopetti eniten Uudellamaalla.

Aloittaneet yritykset maakunnittain, 1. neljännes

Aloittaneet yritykset 1. neljännes 2014

Tilastokeskuksen mukaan 8 710 uutta yritystä aloitti toimintansa vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä. Aloittaneiden yritysten lukumäärä väheni 10,3 prosenttia verrattuna vuoden 2013 ensimmäiseen neljännekseen, jolloin toimintansa aloitti 9 708 yritystä. Aloittaneiden yritysten osuus koko yrityskannasta oli 2,6 prosenttia vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä.

Toimialoittaisen tarkastelun perusteella eniten uusia yrityksiä aloitti kaupan toimialalla, jossa toimintansa aloitti 1 459 uutta yritystä eli 16,7 prosenttia kaikista ensimmäisellä neljänneksellä aloittaneista yrityksistä. Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla aloitti 1 401 (16,1%) ja rakentamisen toimialalla 1 021 (11,7%) uutta yritystä.

Maakuntakohtaisen tarkastelun perusteella vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten uusia yrityksiä syntyi Uudellamaalla, jossa aloittavia yrityksiä oli 3 138. Seuraavaksi eniten yrityksiä aloitti Varsinais-Suomessa (788) ja Pirkanmaalla (769). Yrityskannan kokoon suhteutettuna aloittavia yrityksiä oli eniten Uudellamaalla (2,8%). Verrattuna vuoden 2013 ensimmäiseen neljännekseen aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Satakunnassa (5) ja väheni eniten Uudellamaalla (-347).

Seutukunnittaisen tarkastelun perusteella vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä aloitti Helsingin seutukunnassa (2 954) ja seuraavaksi eniten Tampereen (626) ja Turun (521) seutukunnissa. Yrityskannan kokoon suhteutettuna aloittavia yrityksiä oli eniten Jyväskylän seutukunnassa (3,1%). Verrattuna vuoden 2013 ensimmäiseen neljännekseen aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Kouvolan seutukunnassa (11) ja väheni eniten Helsingin seutukunnassa (-332).

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä yrityksiä aloitti eniten Helsingissä (1 545), seuraavaksi eniten Espoossa (447), Tampereella (374), Vantaalla (332) ja Turussa (312). Yrityskannan kokoon suhteutettuna aloittavia yrityksiä oli eniten Maaningalla (5,0%) ja Luhangassa (4,8%). Vuoden 2013 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna aloittaneiden yritysten määrä lisääntyi lukumääräisesti eniten Seinäjoella (14), Kouvolassa (13), Ylivieskassa (10) ja Keravalla (10) sekä väheni eniten Helsingissä (-240) ja Tampereella (-106).

Oikeudellisen muodon mukaan tarkasteltuna vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä toimintansa aloitti 4 577 liikkeen- tai ammatinharjoittajayritystä (yhtiömuotona luonnollinen henkilö) ja 3 353 osakeyhtiötä. Aloittaneista yrityksistä 52,5 prosenttia oli oikeudelliselta muodoltaan luonnollisia henkilöitä ja 38,5 prosenttia osakeyhtiöitä.

Lopettaneet yritykset 4. neljännes 2013

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä toimintansa lopetti 11 304 yritystä. Lopettaneiden yritysten osuus koko yrityskannasta oli 3,3 prosenttia vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä. Aikasarjan katkeamisen johdosta lopettaneiden määriä ei ole mahdollista verrata aikaisempiin vuosineljänneksiin. Ks. Muutoksia tässä tilastossa.

Toimialoittaisen tarkastelun perusteella eniten yrityksiä lopetti kaupan toimialalla, jossa lopettaneita yrityksiä oli 2 170 eli 19,2 prosenttia kaikista neljännellä neljänneksellä lopettaneista yrityksistä. Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan toimialalla toimintansa lopetti 1 747 (15,5%) ja rakentamisen toimialalla 1 710 (15,1%) yritystä.

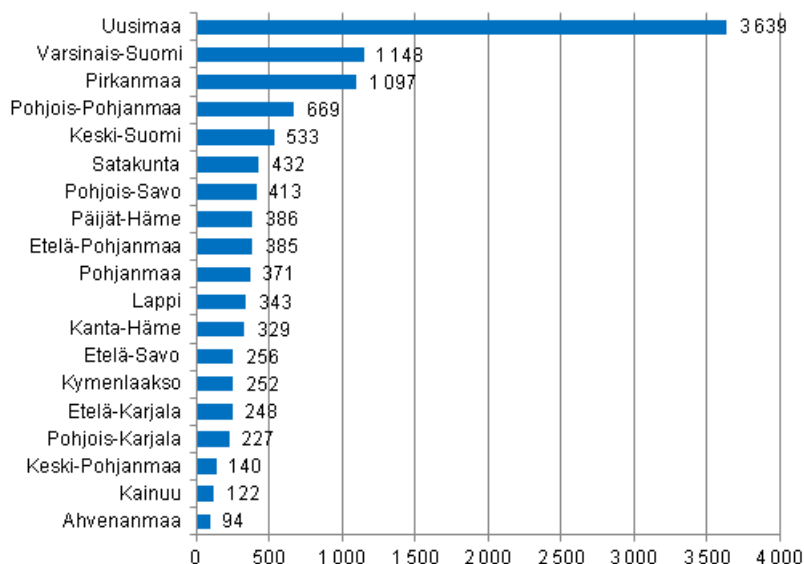
Maakuntakohtaisen tarkastelun perusteella vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä lopetti Uudellamaalla (3 639). Seuraavaksi eniten yrityksiä lopetti Varsinais-Suomessa (1 148) ja Pirkanmaalla (1 097). Yrityskannan kokoon suhteutettuna lopettaneita yrityksiä oli eniten Etelä-Karjalassa, Keski-Suomessa, Varsinais-Suomessa ja Pirkanmaalla, kaikissa 3,6 prosenttia.

Seutukunnittaisen tarkastelun perusteella vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä lukumääräisesti eniten yrityksiä lopetti Helsingin seutukunnassa (3 420) ja seuraavaksi eniten Tampereen (852) ja Turun (744) seutukunnissa. Yrityskannan kokoon suhteutettuna lopettaneita yrityksiä oli eniten Jämsän seutukunnassa (4,1%).

Kuntakohtaisesti tarkasteltuna vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä yrityksiä lopetti eniten Helsingissä (1 838), seuraavaksi eniten Tampereella (490), Espoossa (471) ja Turussa (419).

Oikeudellisen muodon mukaan tarkasteltuna vuoden 2013 neljännellä neljänneksellä toimintansa lopetti 6 066 liikkeen- tai ammatinharjoittajayritystä (yhtiömuotona luonnollinen henkilö) ja 3 966 osakeyhtiötä. Lopettaneista yrityksistä 53,6 prosenttia oli oikeudelliselta muodoltaan luonnollisia henkilöitä ja 35,1 prosenttia osakeyhtiöitä.

Lopettaneet yritykset maakunnittain, 4. neljännes

Tilaston aikasarja katkeaa

Tilaston aikasarja on katkaistu ja vuoden 2014 ensimmäisen neljänneksen aloitustietoja voi verrata ainoastaan vuoden 2013 aloittaneiden yritysten määrään, mutta ei sitä edeltävien periodien tietoihin. Vastaavasti, yritysten lopetusten lukumäärää vuoden 2013 neljännellä kvartaalilla ei voi verrata aiempiin ajanjaksoihin. Vanhat tiedot ovat nähtävissä omassa tietokantataulukossaan Taulukot -osion Tietokantataulukot -sivulla.

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilaston tiedot ovat muuttuneet Tilastokeskuksen yritystilastojärjestelmän uudistuksen yhteydessä. Uudistuksen yhteydessä tietojen muodostamista yritysten lopetuksista on tarkennettu, mikä nostaa lopettaneiden yritysten lukumäärää. Uudistukset vaikuttavat myös tietojen luokittelijoihin, kuten oikeudelliseen muotoon, kotikuntaan ja toimialaan. Lopetusten lukumäärä kasvaa, koska toiminnan lopetuspäivämäärä on pystytty päättelemään tarkemmin. Tämän vuoksi osalle yrityksistä toiminnan lopetuksen on katsottu tapahtuneen aiempaa aiemmin ja osa aiemmin toiminnassa olleista yrityksistä katsotaan lopettaneiksi. Yritysten toiminnan aloitus- ja lopetusajankohta määritetään Verohallinnon ALV -velvollisuutta ja työnantajana toimimista kuvaavien tietojen avulla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset toimialoittain.....5

Laatuseloste: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset.....6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Aloittaneet ja lopettaneet yritykset toimialoittain

Toimiala	Aloittaneita Q1/2014	Aloittaneiden osuus yrityskannasta %	Lopettaneita Q4/2013	Lopettaneiden osuus yrityskannasta %
Yhteensä	8 710	2,6	11 304	3,3
G Tukku- ja vähittäiskauppa	1 459	2,6	2 170	3,8
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	1 401	2,9	1 747	3,6
F Rakentaminen	1 021	2,1	1 710	3,5
S Muu palvelutoiminta	663	3,0	821	3,8
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	499	2,8	709	4,0
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	471	3,6	318	2,4
J Informaatio ja viestintä	441	3,1	526	3,7
C Teollisuus	414	1,6	739	2,8
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	410	3,2	536	4,2
L Kiinteistöalan toiminta	400	1,7	458	1,9
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	390	4,3	315	3,5
R Taiteet, viihde ja virkistys	381	4,6	305	3,7
H Kuljetus ja varastointi	241	1,0	529	2,3
P Koulutus	214	4,3	183	3,7
K Rahoitus- ja vakuutus toiminta	160	4,5	162	4,5
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto	26	1,4	33	1,8
B Kaivostoiminta ja louhinta	18	1,7	22	2,1
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	15	1,6	14	1,5

Laatuseloste: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrästä toimialoittain, alueittain ja oikeudellisen muodon mukaan sekä yrityskannoista. Tilaston ajanjakso on neljännesvuosi. Tilasto perustuu Tilastokeskuksen yritysrekisteriin sekä rekisterin lähdeaineistoina käytettäviin Verohallinnon rekisteröintitietoihin. Tilasto kattaa yritykset, jotka ovat liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta arvonlisäverovelvollisia tai toimivat työnantajina. Tarkastelun ulkopuolelle jäävät säätiöt, aatteelliset yhdistykset, julkiset viranomaiset ja uskonnolliset yhteisöt. Tilasto sisältää valtion liikelaitokset, mutta ei kuntien liikelaitoksia.

Yrityksen toimiala on määritelty Tilastokeskuksen vahvistaman luokituksen mukaisesti (Toimialaluokitus 2008, Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Aluetiedot määräytyvät yrityksen kotikunnan perusteella. Yrityksen aluetiedot on määritelty noudattaen uusinta aluejakoa. (Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot, Tilastokeskus, Käsikirjoja 28, Helsinki).

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilasto laaditaan poimimalla tilastointiajankohdan poikkileikkaustilanteen tiedot yritysrekisteristä sekä Verohallinnon rekisteröintitiedoista. Tämän jälkeen tehdään tilastotaulujen muokkaus sekä laaditaan tilastokatsaus uusimman vuosineljänneksen tiedoista. Lisäksi tilastosta laaditaan marraskuussa vuosikatsaus, joka sisältää edellisen koko vuoden tiedot.

Aloittamis- ja lopettamistieto on hallinnollinen. Yrityksen aloittamisajankohta on verovalvonnan alkamisaika. Tieto saadaan verohallinnolta. Lopettamistieto saadaan Tilastokeskuksen omasta tiedustelusta tai verohallinnolta. Yritys merkitään aloittaneeksi, kun yrityksestä tulee työnantaja tai kun se tulee arvonlisäverovelvolliseksi. Vastaavasti yritys katsotaan lopettaneeksi, kun se lakkaa toimimasta sekä työnantajana että arvonlisäverovelvollisena yksikkönä. Yli 18 kuukauden toimimattomuuden jälkeen aktivoitua yritys määritetään uudestaan aloittaneeksi ja edeltävä lopetustieto jää voimaan. Mikäli lopettaneeksi merkitty yritys aktivoituu ennen 18 kuukauden ajan täyttymistä, lopetustieto kumotaan ja yritys katsotaan toimivaksi koko ajanjaksolla. Yritys merkitään aloittaneeksi myös silloin, kun se saa uuden yritystunnuksen. Tällöin yritys tulee lasketuksi myös lopettaneiden yritysten tilastoon, sillä vanha yritystunnus lopetetaan rekisteristä. Yritys kirjautuu aloittaneena yrityksenä myös yhtiöittämisen tai fuusion seurauksena. Vastaavasti yritys rekisteröidään lopettaneeksi silloin, kun se sulautuu toiseen yritykseen. Tilaston luvut sisältävät myös tämänkaltaiset epäaidot aloittamiset ja lopettamiset.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto kuvaa yritysten hallinnollisia aloituksia ja lopetuksia (ks. menetelmäkuvaus yllä). Tämä tarkoittaa sitä, että tietojen tuottamisessa ei ole huomioitu mahdollisia toiminnan siirtymisiä, fuusioita, yhtiöittämisä tms.

Tilaston taulukoissa oleva tieto "Yrityskanta" on Verohallinnon rekisteröintitietojen perusteella johdettu ko. ajankohtana toiminnassa olleiden yritysten lukumäärä. Sen vertailukelpoisuutta Suomen yritykset -vuositalastoon on selvitetty kohdassa Tilastojen vertailukelpoisuus.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto sisältää tietoja aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten määrästä vuosineljänneksittäin. Aloittaneiden yritysten tiedot julkistetaan neljä kuukautta tilastoajanjakson päättymisestä ja lopettaneiden yritysten tiedot seitsemän kuukauden viiveellä. Edellisten neljänneksen tiedot täydentyvät kullakin julkistamiskerralla.

Kutakin ajankohtaa koskevat tiedot kertyvät takautuvasti. Alla oleva esimerkki kuvaa tietojen kertymänopeutta. Esimerkiksi vuoden 2008 aloittamisista oli saatu tieto 100,0 prosentilta lokakuuhun 2004 mennessä. Myös lopettamistiedot kertyvät vastaavalla tavalla.

Tietojen kertymänopeus

Tiedonsaannin ajankohta	Aloittaneet 2008	% lopullisesta	Lopettaneet 2008	% lopullisesta
2009 Heinäkuu	34 520	99,9	26 955	99,7
2009 Lokakuu	34 549	100,0	27 204	100,7
2010 Tammikuu	34 561	100,0	27 220	101,7
2010 Huhtikuu	34 562	100,0	27 111	100,3
2010 Heinäkuu	34 558	100,0	27 021	100,0

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan neljä kertaa vuodessa Tilastokeskuksen palvelusivuilla, www.tilastokeskus.fi/til/aly/index.html.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilaston perusta on muuttunut alkaen 05/2007 julkistuksesta. Aiemmin tilaston tiedot johdettiin yritysrekisteriin merkittyjen aloitus- ja lopetustietojen pohjalta. Uudessa menetelmässä tiedot tuotetaan Verohallinnon rekisteröintitietojen pohjalta. Tämän lisäksi tilaston kohdejoukko on laajentunut. Aiemmin kohdejoukkoon sisältyivät yritykset, jotka toimivat työnantajina tai ovat liiketoiminnasta arvonlisäverovelvollisia. Uusi kohdejoukko sisältää myös kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta alv-velvolliset yritykset. Kohdejoukon laajennus näkyy selvimmin toimialaluokassa L Kiinteistöalan toiminta.

Aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten aiemmin julkaistun tilaston mukainen aikasarja päättyy aloittaneiden yritysten osalta vuoden 2006 toiseen neljännekseen ja lopettaneiden yritysten osalta vuoden 2006 ensimmäiseen neljännekseen. TOL 2008 mukaiset aikasarjat alkavat vuodesta 2005. Aiemmin julkaistun tilaston aikasarjat ovat edelleen saatavissa tilaston kotisivuilla.

Euroopan Unionin tilastovirasto Eurostat on tuottanut vuodesta 1997 lähtien yritysdemografiatilastoa, joka sisältää tietoa aloittaneista ja lopettaneista yrityksistä EU:n jäsenmaissa. Nämä tiedot tuotetaan eri menetelmällä ja erilaisella rajauksella kuin Suomessa julkistetut tilastot, eivätkä ne siten ole vertailukelpoisia. Eurostat on kehittämässä jäsenmaiden kesken vertailukelpoisia aloittaneiden ja lopettaneiden yritysten tilastoja.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Aloittaneet ja lopettaneet -tilaston tieto "Yrityskanta" on Verohallinnon rekisteröintitietojen perusteella johdettu ko. ajankohtana toiminnassa olleiden yritysten lukumäärä, joka kattaa liiketoiminnasta tai kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta alv-velvolliset yritykset sekä työnantajina toimivat yritykset. Yritysrekisterin vuositilaston "yrityksiä yhteensä" on yritysmäärä vuoden keskiarvotietona ja se poikkeaa em. luvusta seuraavista syistä: se kattaa kaikki yritykset, siis muutkin kuin alv-velvolliset tai työnantajayritykset. Lisäksi mukaan lasketaan yritykset, joiden toiminta-aika tilastovuonna on yli kuusi kuukautta ja joiden liikevaihto tai henkilömäärä ylittää tietyn alarajan. Yritysrekisterin vuositilasto julkaistaan mm. StatFin-palvelussa ja Suomen yritykset -julkaisuna.

Lisätietoja

Marketta Kaskirinne-Salo 029 551 3542

Jaakko Salmela 029 551 3454

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

yritys.rekisteri@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Yritysrekisteri: Aloittaneet ja lopettaneet yritykset. Aloittaneet yritykset 2014, 1. neljännes; lopettaneet yritykset 2013, 4. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-0660 (pdf)